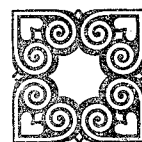

LIBERTAT

Portaveu a Granollers del NACIONALISME RADICAL CATALA

SURT ELS DIJOUS 15c.

Redacció i Administració:
Carrer del Liri, 31

Granollers, 12 d'Abril de 1923

PREUS DE SOTSCRIPCIÓ
TRIMESTRE a Catalunya . . . 2'50 ptes.
a l'Estranger . . . 5'— »

Qué és la "Coalició Liberal"?

Dos grups polítics s'estàn disputant la supremacia en aquest districte electoral.

D'un d'ell no cal parlar-ne. Coneixem tots bé prou a la "Lliga". Es ja un partit històric al estil dels vells partits turnants d'Espanya. Els procediments que gasta i el programa que sustenta fan que ningú pugui enganyar-s'hi. Per altra part a Granollers ciutat, la "Lliga" com a força política es un fantasma i res més.

No podem dir lo mateix, i es ben sensible, de la flamant "Coalició Liberal Democràtica Autonomista" quals actes públics i privats sont quasi sempre antitètics de les paraules que formen el nom i que semblen representar l'essència de son programa enc que per a nosaltres no siguen mes que paraules i paraules.

En efecte, nosaltres no sabem creure en el liberalisme d'un agrupament polític que mitjançant els seus homes mes representatius, en temps prou rescents per a que tots els recordem, envià l'adhesió mes franca i entusiasta al homenatge baladrer que les classes burgeses i reaccionaries de Barcelona dedicaren al seu famós general Don Severiano, l'apologista de les lleis de fuga, el clausurador de les organitzacions obreres, el persecutor infadigable dels capdevaners del moviment sindicalista.

Per lo mateix, i pel sistema de copar tots els llocs del municipi per tal d'evitar l'acció fiscalitzadora d'una minoria d'oposició, i per certes paraules despectives d'En Torres, sobre l'actuació d'un dels centres de cultura obrera mes importants de Catalunya, no podem tampoc creure en la seva democràcia.

Menys, molt menys encare, podem pendrer seriosament la paraula "autonomista" en boca dels que representats pel propi Francesc Torres, palesaren en el Congrés d'Espanya llur oposició a que Catalunya tingués reconegut un dret tan essencial com es per a un poble l'ús de la propia llengua.

Si, com pretenen alguns coalicionistes, la Coalició, o Coalición, no porta cap fi polític sinó únicament el de sanejar l'administració, amb quin ca-

ràcter doncs i amb quin dret el cap visible d'aquesta força administrativa col·labora als actes de l'U. M. N.? amb quin caràcter "El Demócrata", òrgan oficial de la Coalició, fa chor an aquells actes i campanyes com la d'homenatge al senyor Sala de Tarassa?

No pot negar ningú que tots aquets actes i totes aquelles actuacions i discursos del Fronton o del Congrés, de l'Unió Liberal i de Sant Boi, surten clarament del caire administratiu i entren en el polític formant part íntegrament d'aquelles forces anticatalanes, monàrquiques i reaccionaries qu'un jorn formaven la "Lliga Patriòtica Espanyola" avui constitueixen la "Unió Monàrquica Nacional", i demà, integraran la nova reacció espanyola i capitalista actualment en es-

tat de gestació que s'en diu "La Traza".

El ropatge de paraules sonores com llibertat, democràcia i autonomia, no cambien l'essencia del ésser d'aquesta Coalició. Les inicials C. L. D. A. valen les inicials U. M. N. L'actuació d'una va paralela a l'actuació de l'altra i al unísson. Els homes de la Coalició són soldats disciplinats de l'U. M. N., en quan son a Barcelona o a Madrid i els capdills de l'U. M. N. esdevenen de la coalició el dia que són a Granollers, per a fer un acte de propaganda. Tot estriba en un canvi ràpid de careta.

Aquells que, presindint de l'ideal, amb tot l'entusiasme i amb llurs vots asseguraven el triomf d'aquesta força i l'enrunament de la "Lliga" han vist doncs, traicionat son ideal purament administratiu. La política s'hi ha fi-

cat i el nou ideal polític es combatrer la "Lliga".

Val la pena, per un ideal així, que'ls republicans fém d'incondicionals del règim monàrquic i que'ls nacionalistes apoiém als representants de l'Espanya opressora i que'ls homes d'esperit liberal defensém la reacció capitalista?

LA REDACCIO

Del Nostre Breviari

Parlo aquí més aviat de principis generals que no pas de conseqüències. Poden aplicar els raonaments universals al cas concret de Catalunya. I als pessimistes, als que no creuen possible la «lliberació» per l'única raó que ja no la tenen, recordeu-los, si us plau, que les coses són espiritualment abans que siguin realment; que l'ideal de llibertat precedeix el fet de la lliberació; que, en una paraula, les plantes respiren abans que tinguin els orgues específics de la respiració.

Sentiu-la, la llibertat, per a fer-vos dignes de tenir-la un dia. Sentiu-la, per a exigir-la; feu-la carn vostra. En veritat vos dic que'l Poeta vindrà a vosaltres.

DIDAC RUIZ

Faula il·lustrada

«Aunque la mona se vista de seda mona se queda»

Els desenganyats

L'altre dia parlavem dels inconscients i del greuge que reporten a si mateixos i a la collectivitat. Avui presentem un altre tipus tan erroni i perjudicial com l'adés dit.

Hi han persones que al ocórrer-ls'hi un adveniment advers experimenten tal transició, que, tot el que abans miraven com a cosa apreciable, formosa i útil, després ho veuen completament canviat. L'estimació s'ha tornat odi, la virtut injustícia i la vertat mentda. A què es deu aquesta alteració? La resposta es senzilla: tot ha estat fet per la passió. El llur cor, irritat pel succés, ha influït per a trastornar l'enteniment.

La història d'aquests homes fàcilment s'endevina: Havien posat una fe absoluta en un ideal polític més, amb motiu d'un esdeveniment contrari al llur parer, ha nascut ràpidament en llur cor un sentiment de repugnància i agre-

sivitat no sols contra el que seguien, sinó a l'ensem, contra la política en general.

I és clar, d'aquesta afeció egoïsta en fan un fonament per a aixecar noves idees que creuen veritats nascudes de l'experiència i així el llur cas particular el presenten com exemple per a volguer convèncer als que amb esperit noble i esforçat dediquen totes les activitats envers un fi, que creuen fermament té qu'èsser favorable a la societat.

Mes com s'atreveixen a combatre tots els ideals polítics? L'ideal no és la cosa més gran que pot tenir l'home...? Podem reprovar l'esperit de les religions, fins de les que semblen més equivocades?

Es clar que no; tots sabem la sublim moralitat i puresa de llurs diferents doctrines. Podem impugnar el fons de la majoria de sectes? Podem mofar-nos de l'essència de tantes i tantes distintes opinions que aspiren a perfeccionar la humanitat?

Els qui tot això censuren ho titllen de quitxotese sense donar-se compte que amb això ells representen el baix paper de Sanxos.

Res vol dir que quasi totes les idees polítiques s'hagin destrogat enfront de la realitat; res vol dir que en qualques d'altres s'hi descobris la mala fe dels llurs capitosts; de cap manera això significa que la totalitat siguin inútils i enganyoses, sinó que tenim de coincidir en què la política es indispensable per a ajuntar als homes per a governar una nació i per a fer créixer un poble. D'entre tants programes presentats per diferents opinions, sempre en surt algun d'acertat, que reporta profit i avançament.

Deixem-los els que blasonen d'experimentats, puix amb els seus pessimismes es tornen uns essers completament negatius i llurs manifestacions no tenen cap mira altruïsta ni profitosa.

Deixem-los; allà ells... I nosaltres continuem la nostra tasca empleant els nostres juvenils esforços envers la Catalunya resplendent i forta que desitgem.

La consciència d'ells i la nostra judicaran.

JOSEP MARIA RUERA

Parlem-ne de l'internacionalisme

Sentim una franca i viva simpatia per les organitzacions sindicalistes de

Catalunya, quines, representen una arma de controlatge i d'oposició a la injustícia social dels temps actuals. Hem de confessar, i cal no enganyar-nos nosaltres mateixos, que aquesta simpatia és més sentimental que no pas d'avinensa teòrica. El sindicalisme com a organització de força i resistència al capitalisme, mentres duri el desequilibri econòmic i inhumà de l'actual organització social, el comprenem perfectament i ens mereix una gran estima. No veïem tan clara la posició del sindicalisme al definir el seu ideari reconstructiu en mirades a una futura organització de convivència humana. El comunisme i el socialisme, parlen més clar i omplen més la raó dels homes que esperen l'adveniment d'una Nova Era de bondat i millora socials.

Are, ens interessa, principalment, desfer l'equívoc de la concepció internacionalista que de la vida tenen alguns sindicalistes. Fàcilment convindrém en què la teorització fidelment sindicalista no enclou pas l'acceptació d'un internacionalisme entès, de manera absoluta, sense respectar les modalitats específiques dels agrupaments que ètnicament o lingüísticament es troven compenetrats. No figurant l'idea internacionalista, en el sentit d'aplicació política, en la ortodoxia purament sindicalista ens dóna en l'ànima la proclamació que fan alguns sindicalistes d'aquest principi enfront del nostre nacionalisme que és profundament humà i lliberal.

Generalment l'idea internacionalista és producte o d'una simplicitat infantívola en entendre la bondat política o d'un abstraccionisme filosòfic renyit amb les lleis biològiques de la mateixa Naturalesa.

Tenen tota la raó els qui diuen que en el nom de pàtria s'han comés la major part de les guerres embarrancant els camins de perfeccionament humà i la marxa ascensional del progrés i la civilització. Hem de fixar-nos, però, en la diferència que va del nacionalisme imperialista i usurpador, engendrador d'odis al nacionalisme que aspira a una reconstrucció espiritual de la propia ànima colectiva, feta bocins.

La ttesi d'En Pi i Margall, en el seu llibre "Las Nacionalidades" és de què l'afany d'expandiment territorial dels grans estats i el posar entrebancs a la llibertat dels pobles, ha promogut de sempre les més doloroses i sagnants guerres; la imposició tirànica d'un estat fort, damunt d'un

poble petit, valent-se de la materialitat de les armes, és una gran injustícia, que fatalment ha de congriar odis i afanys de revenja en el cor dels oprimits. Aquesta diferenciació essencial malgrat la identitat de mots, és plasmada eloquentment en les paraules pronunciades pel nostre dilecte company Enric Margarit en el miting nacionalista del dia 8 de Desembre passat: **la nostra acció patriòtica no és de conquesta, sinó, de reconquesta.**

En el ordre doctrinari dirém que l'internacionalisme és una idea per explicar encare i completament distanciada amb una sana i normal manera d'apreciar els fets poderosos de la Vida. Pretindre una igualtat absoluta, entre tots els homes i pobles saltant per damunt la Naturalesa és una aspiració del tot esbojarrada i antisocial. Si es tractés d'una internacionalització de funcions legislatives entre els pobles o d'una aportació recíproca de qualitats i virtuts amb l'intenció d'una síntesi perfeccionadora per tal d'arribar a una fraternal harmonia universal, entre pobles lliures, ens fariem nostre el principi i res hi objectariem. Però, no l'expliquen així ells la idea, sinó que admetent la teora dels fets consumats i respectant la vigència de les grans injustícies portades a terme amb raó de la força, volen uniformisar el món subjectant-lo a la tirania d'un dogme sense fonament científic.

Ometent l'aberració ideològica no podem estalviar de dir que sentimentalment l'internacionalisme com a expressió d'oposició al nacionalisme-capitalista, promotor de guerres i crims, és una idea que la veïem orlada amb els atractius d'una íntima bonesa. Considerada d'aquesta faisó la idea té exclusivament una valor de sentimentalitat i prou, car sempre mostrarà el barniç de la seva vacuitat utòpica.

Teòricament l'internacionalisme absolut, és un principi mancat de tota argumentació lògica i de base científica i representa alhora una idealitat ben primitiva i un concepte esquifit de les societats humanes i de l'obra civilitzadora dels segles.

Tot i sentint-ho molt, en bona hora alguns sindicalistes, creguin en la virtualitat del seu internacionalisme, però, lo que no podem admetre sense atribuir-ho a inconsciència és l'internacionalisme passat pel garbell de l'espanyolisme. La resistència a emprar la parla nostrada en la seva vida oficial, ultra ésser una resignació

plebeia a una imposició que de l'estat espanyol sofrim els catalans, és un greuge a la simpatia que humanament sentim per ells, nosaltres, nacionalistes que fonamentem les nostres idees en un gran amor a la Vida plena de tots els homes.

SIRS

La puja de l'electricitat

Els que desde aquestes columnes ens havem proposat seguir sense defalliments ni intermetencies una lluita constant pel millorament social de les classes proletàries i contra tota mena d'injustícies i explotacions, no podem deixar passar en silenci la trascendentíssima qüestió de la puja de preu que les companyies suministradores de fluit elèctric pretenen imposar-nos sense que ho justifiquin altres causes que llur cobdícia incomensurable i llur afany inmoderat de fer pessetes.

L'Ajuntament, sembla qu'ha intervingut en aquest afer per tal d'evitar que aquest projectat augment tinga lloc. Es diu també que'ls nostres representants tenen l'intenció d'oposar-s'hi amb tots els mitjans possibles, apoiant-se en les disposicions d'una R. O. existent.

Ens fa parlar així la manera com s'estant portant aquestes gestions.

Nosaltres no sabem com acabarà tot això, si bé temém endevinar-ho, però de lo qu'estem plenament con-

BAR La Bohemia

D'EN Esteve Julià

Licors fins de fabricació Nacional i Extranjera

Aperitius de totes menes

Amer Picón

Especialitat de la casa

Doctor Robert, 17

Granollers

LLET CONDENSADA

MARCA "EL PAGÉS"

Elaborada per la "S. A. Industria Lechera"

FÀBRICA A SANT CÈLONI (MONTSENY)

OFICINES: Plaça de Catalunya, 9
MAGATZEM: Carrer Trafalgar, 64

BARCELONA

Diposit a Granollers: **Enric Puchades**

vençuts es de qué la protesta sorollosa i l'oposició irreductible no serà més qu'un gran foc de palla, i cridanera amb mires a la propera lluita electoral.

Tenim a Granollers dues companyies suministradores de fluit elèctric i del consorci, entre les dues es d'on ha sortit aquesta unificació dels preus fins al exorbitant de 75 cèntims el kilovat. Assabentat d'aixó el nostre Ajuntament, ha requerit a la societat "Estabanell i Pahissa", per a que deixi sense portar a la pràctica l'anunciat augment.

Ara diem nosaltres, per què s'ha requerit a la companyia "Estabanell i Pahissa" i en canvi no s'ha dit res a l'"Energia Elèctrica de Catalunya?" quines són les causes d'aquesta diferència de tracte per part de l'Ajuntament entre una companyia i l'altra? quines són les condicions especials de contracte que fan intangible la poderosíssima societat anònima "Energia Elèctrica de Catalunya" que disposa de capital, de força i d'influències immensament superiors a les de l'altra?

Cridar molt i actuar així, fa sospitar qu'els trets són amb pólvora sola o que'ls fusells van carregats amb municions de part interessada.

El poble lo que vol no són paraules, sinó fets. Vol que l'electricitat no pugi. El sistema adopyolatj Espanya", b s'hi no porta cap més finalitat immediata que la de retrassar la puja fins que de les noves eleccions n'hagi sortit un nom. Allavors, tindriem que pagar fatalment i pagarém els 75 cèntims que podríem evitar si desde avui obressim com cal. I qui sab si no tindriem que suportar adès els efectes d'un monopoli.

CELIS

La Joventut i els Cacics

Un dels casos més greus de caciquisme que existeixen avui dia a Ca-

talunya, és el que's registra actualment en la ciutat de Granollers. La joventut, que a tot arreu ha estat la més predisposada a combatre i enderrocar aquesta funesta plaga social que flagella els pobles, aquí, mira amb indiferència l'actuació nefasta i perturbadora dels cacics.

En nostra ciutat, la joventut, empenyada per la més baixa corrent materialista, nomes cerca el seu propi benestar amb mires egoistes, sense preocupar-se del profit i benestar dels demés. Es certament denigrant per un poble, tenir les juventuts contagiades d'aquesta forma, sense cap mena d'ideal que els dignifique i que demostrí el desig de perfeccionar-se i volguer ser. De bell entuvi, hom creia, que si una reacció venia, fora per part de la joventut la qual prenent exemple d'altres pobles, no voldria suportar un afrentós cas de caciquisme. Però la nostra joventut es veu clarament que només pensa que amb festes i saraus. Ballar bé un fox-trot o un shimmy és lo que unicament els preocupa. Per ells, tot lo demés és rudimentari i poca solta i no's mereix dedicar-hi tant sols un moment l'atenció.

Les Joventuts selectas de Catalunya dediquen els seus esforços per l'assoliment del triomf d'un ideal noble i redemptor. Consciències dels deurers que tenen envers la Pàtria, élls ardidament lluiten, mentres que nosaltres pel contrari, ens trobem absorts dins la força d'un caciquisme envilidor encara no ens hem preocupat de tallar-li les a rrels que aferren la nostra ànima.

Joves com som nosaltres, ni tan sols el desig de reivindicar el nostre dret ens esperona.

Perqué no fem una labor conjunta i perseverant per acabar amb aquestes forces avassalladores que s'aguanten tant sols pel pes del nostre defalliment?

Tots els pobles els veiem redreçar-se enérgics contra els seus caciquejadors. Les gran ciutats tenen fa temps

PÀTRIA
I
LLIBERTAT

Redacció:
Carrer del Liri, núm 31
GRANOLLERS

Butlletí de subscripció

El sotsignat domiciliat a.....
carrer.....núm.....se suscriu per
un trimestre al periòdic «Pàtria i Llibertat» abonant el seu
import (1).....
.....de.....de 1923

Signatura ben llegible

(1) Marcar si es son domicili, si l'envia per Giro Postal, segells de correus o altre mitjà de pagament.

assolida la victòria. Tant sols manca que ens esforcem nosaltres per enderrocar aquestes forces caciquistes que pnalmenen de sempre, quan blancs quan negres, la ciutat de Granollers.

Per la nostra covardia continuem junyits a la lliure voluntat d'aquests ídols de fang, que no han caigut estrepitosament, perquè han sabut atemoritzar el poble amb les seves constants amenaces. El poble els tem i no gosa aixecar-se. Mes, nosaltres, la joventut, quan serà que desposseits de tot temor farém sentir el crit de Via fora?...

Notes i Comentaris

CNCERT SAUER

Per al dia 13 del que som, s'anuncia un esdeveniment musical de primer ordre, sens precedents a Granollers.

Emil Sauer, el genial Pianista és presentarà davant el nostre públic d'amics de la música a donar un selecte concert, organitzat no cal dir-ho, per l'"Associació de Música de Granollers", entitat que va nèixer a l'escaïf de tres o quatre somniadors i que avui es trova, naturalment dintre del

reduit marc de la nostra ciutat, fortament consolidada i ben organitzada. Bella prova de go que afirmen n'és la manifestació artística que acabem d'anunciar i què tindrà lloc el propiement divendres, a la sala de "La Alhambra".

Es d'agrair la tasca que realitza en aquesta localitat l'esmentada Associació de Música, oimes si es té en compte que'ls concerts d'aital categoria, puix avui tant sols els podien fruir els públics dels grans centres musicals.

Rebi la nostra felicitació l'entitat organitzadora, i que l'èxit del concert sigui tan gran com és mereix la seva constant labor en pro de la cultura musical.

MITING AJORNAT

Per acord unànim dels elements organitzadors, el Miting Nacionalista Radical que devia celebrar-se a Sant Feliu de Codines, el pròxim diumenge dia 15, ha quedat ajornat fins a mitjans de maig.

Ulteriorment s'anunciaran els oradors que hi pendran part i que pertanyen a les diferents branques del nacionalisme.

ANIS CASTELLS

Fabricant

PERE CASTELLS

Mollet del Vallés

Sabateria Riera

Prim, 7. - Granollers

Calçats per a home desde 15 ptes. el parell

Gran assortit en sabates de futbol en tots els colors i mides

Preus especials per a equips

Cupó Regal

Presentant aquest anunci la casa abonará el 5 per cent de descompte

Reservat per a l'anunci

dels POLVOS i CRE-

MA IMPERATOR per

a la bellesa de la dona

de la

Perfumeria PARERA

Perfumeria GASSET

Quines
Colonies
Locions

GRANOLLERS

Fàbrica d'Anissats i Licors

FRANCESC VENTURA ANIS ARLEQUI

Vins generosos

Licors de marca

XAMPANYS

Fàbrica: Carrer de Sant Eduard, núm. 11
Despatx: Plaça Bestiar, 24 - Telèfon 100

GRANOLLERS

FABRICA DE PASTES PER A SOPA

ESTEVE CAMILLO

FÀBRICA I DESPATX:

PRIM, 87 - TELEFON NÚM. 12

GRANOLLERS

La Doctora

T. CAMPAÑA CASSI

Membre de la «Société de Médecine et d'Hygiène Tropicales» de París. Secretaria dels «Archivos Médicos Franco-Hispano-Americanos». Ex-interna dels Hospitals de Saint Louis, Broca, Hotel Dieu i Rothschild, de París.

Es complau en oferir son
Consultori MÈDIC I QUIRÚRGIC per a malalties de la dona (París)

Consell de Cent, 322, entl.º
11 a 12 - 2 a 4

BARCELONA

Elaboració de fruita seca i molturació de blat-de-moro i tota mena de grans pel bestiar

Salvador Mitjá

Preus econòmics i màxim de rendiment

Passeig de la Muntanya, 12 (carretera La Roca)
Telèfon 91 GRANOLLERS

Grans - Cereals - Forratjes

F. Sala Torras

Magatzems:

Prim, 45 i Clavé, 15-Tel. 156

GRANOLLERS

Cals, Guix i Ciment
per a construccions

Francesc Pi

Magatzem:

Carrer d'En Josep Umbert, números 11 i 13
Telèfon 92 GRANOLLERS

DR. F. MONTAÑA GUASCH

Especialista en malalties de la pell i venerianes
dels Hospitals de París i del de la Sta. Creu

GRANOLLERS

Carrer de Barcelona, 1-2.º
Diumenges de 9 a 12

BARCELONA
Sant Pau, 28-pral.

Joan Sitjes
Sastre

Taller de Caldereria

Lampisteria i Electricitat

Construcció de tota classe d'aparells. Instalacions de tuberies. Alumbrat elèctric i motors. Especialitat en soldadures de plom amb plom per a àcids.

PERE FONT

Carrer de Prim, 78

Telèfon 134

Banco Nueva Hispania

Societat Cooperativa
de Crèdit i Estalvi

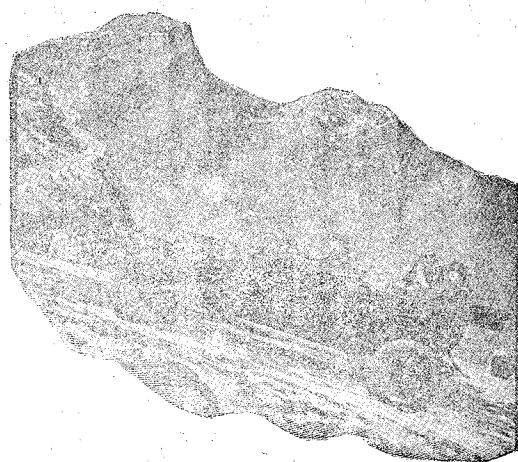
Rambla Catalunya, 16

BARCELONA

Capital suscrito Ptes. 6.800.000

Descompte d'efectes comercials - Crèdits personals - Prestecs i pignoració sobre valors de cotització corrent i sobre mercaderies, etz.

Garage SPORT

Taller de
reparacions

d'Automòvils

Doctor Robert, 35

GRANOLLERS